

maar een datum voor een offensief stond er niet in. Er was sprake van een *A-Tag* en een *X-Zeit*, maar welke dag en welk uur werden hiermee bedoeld? Hoe vaak hadden valse documenten niet een rol gespeeld in de geschiedenis! Hitler zou de eerste niet zijn die er zich van bediende!

Donderdagmorgen 11 januari kreeg de chef van het militaire kabinet van koning Leopold, generaal van Overstraeten, de stukken te zien. Hij was van hun echtheid overtuigd en legde ze in het begin van de middag aan de koning voor. Deze bepaalde, dat aan Belgische kant alleen de minister voor de landsverdediging gewaarschuwd zou worden; verder zouden onmiddellijk waarschuwingen uitgaan naar de opperbevelhebbers van de Franse legers, van de *British Expeditionary Force* en van de Nederlandse krijgsmacht: generaal Gamelin, generaal Lord Gort en generaal Reynders.¹ Leopold belde voorts zelf de groothertogin van Luxemburg op en zei haar: '*Prenez garde à la grippe*', prinses Juliana kreeg van hem te horen: '*Be careful, weather very dangerous*.'² De prinses gaf dit bericht aan koningin Wilhelmina door; wat er precies de achtergrond van was, was niemand recht duidelijk.

Die duidelijkheid bleef ook nadien ontbreken want, hetzij uit de zucht een zo groot geheim met zo weinig mogelijk anderen te delen, hetzij door een angstvallig-strikte opvatting van het neutraliteitsbeleid, hetzij door angst voor voortijdige publikatie³, besloten de koning en zijn invloedrijke militaire adviseur dat geen van die buitenlanders de buitgemaakte fragmenten of fotokopieën ervan te zien zou krijgen. Generaal van Overstraeten maakte op twee velletjes een korte samenvatting van hun inhoud: die samenvatting overhandigde hij donderdag in de namiddag aan de Franse officier die zich naar generaal Gamelin zou begeven; van Overstraeten dacht toen dat het Duitse offensief over twee of drie dagen ingezet zou worden. Aan de Engelse militaire attaché in Brussel dicteerde hij een résumé – een overeenkomstig résumé kreeg, later op die dag en ook in Brussel, de Belgische militaire attaché in Den Haag op te nemen, kolonel Diepenrijckx; deze had zich in grote haast naar de Belgische hoofdstad begeven.⁴

Generaal Gamelin belegde vrijdagochtend om half elf een bespreking in zijn hoofdkwartier. Algemeen twijfelde men er aan de waarde van de documenten die de Belgen beweerden buitgemaakt te hebben, niettemin werden enkele voorzorgsmaatregelen genomen: de legers aan de Belgische grens werden in staat van paraatheid gebracht. Maar er was meer spanning op komst.

Een dag na Gamelins besluit, zaterdag de 13de, kon Oster in Berlijn majoor

¹ R. v. Overstraeten: *Albert I-Léopold III*, p. 449 - 51. ² A. v. p. 454 ³ Gen. van Overstraeten noemt alleen dat laatste motief (a.v., p. 484). ⁴ A.v., p. 452-53.